

5th INTERNATIONAL COLLOQUIUM OF GENEALOGY, HERALDRY, AND VEXILLOLOGY (ICGHV5)

22–23 May 2026, Vilnius, Lithuania, www.icghv.com

Theme: “The State and Noble Families:
Political, Social, and Cultural Heritage”

The State and Noble Families: Political, Social, and Cultural Heritage

Ricardo Charters d’Azevedo (Portugal)

The lecture will be delivered in English.

Summary

This lecture examines the historical development of the relationship between the State and noble families from the medieval period to modern times, with particular attention to its political, social, economic, and cultural dimensions. It explores how noble families long constituted an essential component of state formation and governance, performing military, administrative, and diplomatic functions while also shaping social hierarchy and political order. The lecture further considers how, with the rise of centralized states and the decline of feudal structures, the traditional power of the nobility gradually changed and assumed new forms. Alongside their political role, attention is given to the transformation of aristocratic economic power, the importance of patronage and elite networks, and the enduring contribution of noble families to culture, the arts, architecture, and historical memory.

By drawing on comparative examples from Europe and beyond, the lecture shows that the significance of noble families today lies less in direct political authority and more in their role as custodians of cultural heritage, historical identity, and collective memory.

CV

Ricardo Charters-d’Azevedo is an engineer (electronic and telecommunications). He was teaching at the Instituto Superior Técnico (University of Lisbon) and teaching telecommunications at the Military Academy, ex-DG of the Portuguese Ministry of Education, and senior official of the European Commission, now retired. For more than 20 years he has been dedicated to researching the history and heritage of the city of Leiria (Portugal) with more 27 publish books. He received the gold medal of the city of Leiria and the rank of Grand Officer of the Portuguese Order of Infante D. Henrique by the Portuguese president of the Republic. He is a member of the Portuguese Genealogy Association, the Portuguese Historical Nobility Association, and an honorary member of the Portuguese Academy of History.

Valstybė ir kilmingosios šeimos: politinis, socialinis ir kultūrinis paveldas

Ricardo Charters d’Azevedo (Portugalija)

Paskaita bus skaitoma anglų kalba.

Santrauka

Šioje paskaitoje aptariama, kaip nuo viduramžių iki naujųjų laikų kito valstybės ir kilmingųjų šeimų santykis. Dėmesys skiriamas politinei, socialinei, ūkinei ir kultūrinei šio ryšio reikšmei. Parodoma, kad kilmingosios šeimos ilgą laiką buvo svarbi valstybės gyvenimo dalis. Jos

tarnavo kariuomenėje, dalyvavo valdyme ir diplomatijoje, prisidėjo prie visuomenės santvarkos kūrimo.

Paskaitoje taip pat kalbama apie tai, kaip kito kilmingųjų padėtis stiprėjant centrinei valdžiai ir nykstant feodalinei santvarkai. Aptariami bajorijos turto ir galios pokyčiai, giminystės ryšių ir įtakos tinklų svarba, taip pat jų indėlis į kultūrą, meną, architektūrą ir istorinės atminties išsaugojimą.

Lyginant Europos ir kitų pasaulio regionų patirtį, atskleidžiama, kad šiandien kilmingųjų reikšmė labiausiai matoma kultūros paveldo, istorinės tapatybės ir kolektyvinės atminties puoselėjime.

CV

Ricardo Charters-d’Azevedo yra inžinierius, elektronikos ir telekomunikacijų specialistas. Jis dėstė Instituto Superior Técnico (Lisabonos universitete) ir Telekomunikacijų disciplinas Karo akademijoje, buvo Portugalijos švietimo ministerijos generalinis direktorius bei vyresnysis Europos Komisijos pareigūnas, dabar yra išėjęs į pensiją. Daugiau kaip 20 metų jis skiria Leirijos miesto (Portugalija) istorijos ir paveldo tyrimams; yra paskelbęs daugiau kaip 27 knygas. Už nuopelnus jam suteiktas Leirijos miesto aukso medalis, o Portugalijos Respublikos prezidentas apdovanojo jį Portugalijos Infanto Dom Henrique ordino Didžiojo karininko laipsniu. Jis yra Portugalijos genealogijos asociacijos, Portugalijos istorinės bajorijos asociacijos narys ir Portugalijos istorijos akademijos garbės narys.